

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ,
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

Θέμα: Ελληνικά

Ημερομηνία: 19 Φεβρουαρίου 2011

Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

**ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΚΘΕΣΗ

(Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε το πιο κάτω θέμα (400 - 450 λέξεις)

Είμαστε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, η οποία θα πρέπει να επανεκπαιδευτεί, για να ανέχεται τους διαφορετικούς, τους φτωχούς, τους μειονεκτούντες νοητικά και σωματικά, τους ανήκοντες σε άλλες θρησκευτικές ομάδες, αυτούς που μιλούν διαφορετική γλώσσα.

Με αφορμή την πιο πάνω τοποθέτηση να καταδείξετε το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Εκπαίδευση - Παιδεία στην αναμόρφωση των κοινωνιών, έτσι ώστε αυτές να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στη διαφορετικότητα.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ (Μονάδες 30)

Η οικονομική κρίση που ταρακουνά στις μέρες μας συθέμελα το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν ήρθε χωρίς αίτια και ούτε θα εξαφανιστεί ως δια μαγείας. Μπορεί ασφαλώς κανείς να αποδώσει τα αίτια σε επιμέρους κινήσεις ορισμένων ισχυρών τραπεζικών οργανισμών ή ακόμη και ατόμων που παίζουν τεράστια ποσά στα διεθνή χρηματιστήρια. Όποια πάντως κι αν είναι τα κύρια και δευτερεύοντα αίτια, τα πράγματα φαίνεται να μπαίνουν κάτω από την ομπρέλα της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, γεγονός που έχει και άμεση σχέση με τη διαχείριση του περιβάλλοντος σε διεθνές και τοπικό επίπεδο.

Είναι λοιπόν γεγονός ότι η παγκοσμιοποίηση αποτελεί μονόδρομο της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και άλλων σχέσεων μεταξύ των χωρών. Φαίνεται όμως ότι επικρατούν δύο εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ παγκοσμιοποίησης και περιβάλλοντος. Η πρώτη υποστηρίζει ότι η παγκοσμιοποίηση οδηγεί στην απώλεια της νομοθετικής εξουσίας του έθνους, συμπεριλαμβανομένης και της απώλειας της πολιτιστικής

ταυτότητας. Η άλλη, υποστηρίζει ότι η παγκοσμιοποίηση ενδυναμώνει τη νομοθετική εξουσία του έθνους. Καθεμιά από αυτές τις δύο θέσεις επηρεάζει τις πολιτικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ των κρατών, αλλά επηρεάζει εξίσου τόσο το περιβάλλον, όσο και την προστασία του, επειδή ακριβώς το περιβάλλον δεν περιορίζεται από εθνικά σύνορα.

Η παγκοσμιοποίηση λοιπόν, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, έχει σαν αποτέλεσμα, θετικό ή αρνητικό επηρεασμό της δυνατότητας συνεργασίας των κρατών για την προστασία του περιβάλλοντος. Εδώ λοιπόν είναι και η μεγάλη πρόκληση, εάν δηλαδή θα μπορέσει η παγκόσμια κοινωνία να υπερπηδήσει τις όποιες αρνητικές πτυχές της παγκοσμιοποίησης.

Υπάρχει λοιπόν η μεγάλη πρόκληση να κατευθυνθεί η παγκοσμιοποίηση σε μονοπάτια που θα οδηγούν σε σύγκλιση συμφερόντων στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενδυνάμωση των ζωτικών οικοσυστημάτων. Υπάρχουν όμως ισχυρές εν δυνάμει αδυναμίες στη σύγκλιση των πλούσιων και φτωχών χωρών. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες έχουν αναγκαστεί να πάρουν ευθύνες για το περιβάλλον την ίδια στιγμή που οι πολίτες τους κάνουν πραγματικό αγώνα για την επιβίωση. Η εκμετάλλευση των φτωχών από τους πλουσίους συνεχίζεται με το χειρότερο τρόπο αν υπολογίσει κάποιος τα αφάνταστα ποσά που χρωστούν οι μεν στους δε. Παρά τα εύηχα συνθήματα και ευχολόγια περί βιώσιμης ανάπτυξης που ακούστηκαν στο Ρίο το 1992, εντούτοις οι πλούσιοι αμέσως μετά τη λήξη της παγκόσμιας εκείνης συνάντησης τράβηξαν το χαλί και ... έκλεισαν ερμητικά την πόρτα. Έτσι, παρόλο που η ιδέα της βιώσιμης ή αιεφόρου ανάπτυξης ακούγεται εύηχη και ενδιαφέρουσα, στην πράξη εξακολουθούν οι αναπτυσσόμενες χώρες να ζουν στη φτώχεια χωρίς προοπτική αλλαγής της κατάστασης. Τουναντίον, η τάση των εμπορικών δοσοληψιών μεταξύ των χωρών, μέσα σε συνθήματα που κρύβουν τη ληστρική διάθεση των πλουσίων χωρών να υπερεκμεταλλευτούν τους πάντες και τα πάντα, μεγεθύνει το χάσμα και αυξάνει τις ανησυχίες.

Αφού λοιπόν η παγκοσμιοποίηση οδηγείται από την οικονομία, έχει τόσο πολιτικές, όσο και οικονομικές επιπτώσεις και *συνεπώς πρέπει να βασίσουμε όλες τις οικονομικές δοσοληψίες και αποφάσεις σε ηθικές αρχές* και κυρίως σε αυτές που συνεισφέρουν στην καλύτερευση του περιβάλλοντος. Αυτές οι ηθικές αρχές θα βοηθήσουν στην εξάλειψη του φόβου και της καχυποψίας στους λαούς και θα ενισχύσουν τις οικονομικές και εμπορικές δοσοληψίες. Πέραν βέβαια από τις αρχές που επιβάλλεται να διέπουν τις ανθρώπινες δοσοληψίες, θα πρέπει να εφαρμοστούν και φορολογικά μέτρα σύμφωνα με το νόμο της «προσφοράς και ζήτησης», τα έσοδα των οποίων θα οδηγούνται στο ψαλίδισμα του χάσματος μεταξύ Βορρά-Νότου.

*Κώστα Παπασταύρου, «Παγκοσμιοποίηση και Περιβάλλον»
Εφημ. Φιλελεύθερος (διασκευή)*

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του κειμένου (100 – 120 λέξεις).

(10 μονάδες)

2. «Η παγκοσμιοποίηση λοιπόν, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, έχει σαν αποτέλεσμα, θετικό ή αρνητικό επηρεασμό της δυνατότητας συνεργασίας των κρατών για την προστασία του περιβάλλοντος.» Ποια είναι η θετική και ποια η αρνητική επίδραση του φαινομένου της Παγκοσμιοποίησης, όσον αφορά την πολιτική που ακολουθείται για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το συγγραφέα;

(10 μονάδες)

3. «συνεπώς πρέπει να βασίσουμε όλες τις οικονομικές δοσοληψίες και αποφάσεις σε ηθικές αρχές...»

Να τεκμηριώσετε την πιο πάνω θέση του συγγραφέα καταδεικνύοντας τη σημασία που έχει γενικά η τήρηση των ηθικών αρχών και αξιών για την εύρυθμη λειτουργία των κοινωνιών.

(60 – 80 λέξεις).

(10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄ : ΓΛΩΣΣΑ (20 μονάδες)

1. Σε καθεμιά από τις ομάδες λέξεων που ακολουθούν, μόνο μία λέξη είναι γραμμένη ορθά. Να την επισημάνετε και να τη γράψετε στο τετράδιό σας.

- α) δυόροφος, διόροφος, διώροφος
β) απονθαρρυμένος, αποθαρρυμένος, αποθαρρημένος
γ) απόκληση, απόκκλιση, απόκλιση
δ) δεισιδαιμονία, δισειδαιμονία, δυσειδαιμονία
ε) συγχισμένος, συγχυσμένος, συγχυσμένος

(5 μονάδες)

2. Να γράψετε στο τετράδιό σας μία σύνθετη λέξη, ομόρριζη με το καθένα από τα ρήματα που σας δίνονται και που να έχει τη σημασία που ακολουθεί.

Ρήμα	Σημασία	Σύνθετη λέξη
βάλλω	αυτός που δεν μπορεί να βληθεί από εχθρικά πυρά
δίνω	επιστολή που δεν έχει επιδοθεί στον παραλήπτη της
μέμφομαι	συνεχής διαμαρτυρία (παράπνο) για τη μοίρα μου
ορθώνω	αποκατάσταση στην προηγούμενη θέση
θηρώ	επιδίωξη αυτού που μου είναι χρήσιμο

(5 μονάδες)

3. Σε καθεμιά από τις σημασίες που ακολουθούν, αντιστοιχεί μία λόγια φράση. Να επιλέξετε από το πλαίσιο τη σωστή και να τη γράψετε στο τετράδιό σας. (Δύο λόγιες φράσεις περισσεύουν)
- α) το όργανο/μέσο με το οποίο δοκιμάζεται κάποιος
 - β) το δυνατότερο, το ισχυρότερο σημείο
 - γ) σε κρισιμότητα σημείο
 - δ) με τρόπο υπερβολικό
 - ε) ολωσδιόλου, εντελώς

Κατά κόρον, λυδία λίθος,	αιχμή του δόρατος, κύμβαλον αλαλάζον,	κατά κράτος, επί τάπητος	επί ξυρού ακμής,
-----------------------------	--	-----------------------------	------------------

(5 μονάδες)

4. Για καθεμιά από τις λέξεις που ακολουθούν, να επισημάνετε τη συνώνυμή της ανάμεσα στις επιλογές που σας δίνονται και να τη γράψετε στο τετράδιό σας.

Αδημονία:	ανησυχία, ανυπομονησία, αναρχία
Δηκτικός:	σαφής, αποκαλυπτικός, οξύς
Κενόδοξος	απαισιόδοξος, μελαγχολικός, μταιιόδοξος
Κομπορρημοσύνη:	δισταγμός, καυχησιολογία, φλυαρία
Μονήρης:	μοναδικός, μοναχικός, μόνιμος

(5 μονάδες)

© Copyright 2011 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιοδήποτε μέσο όλου ή μέρους του περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη.